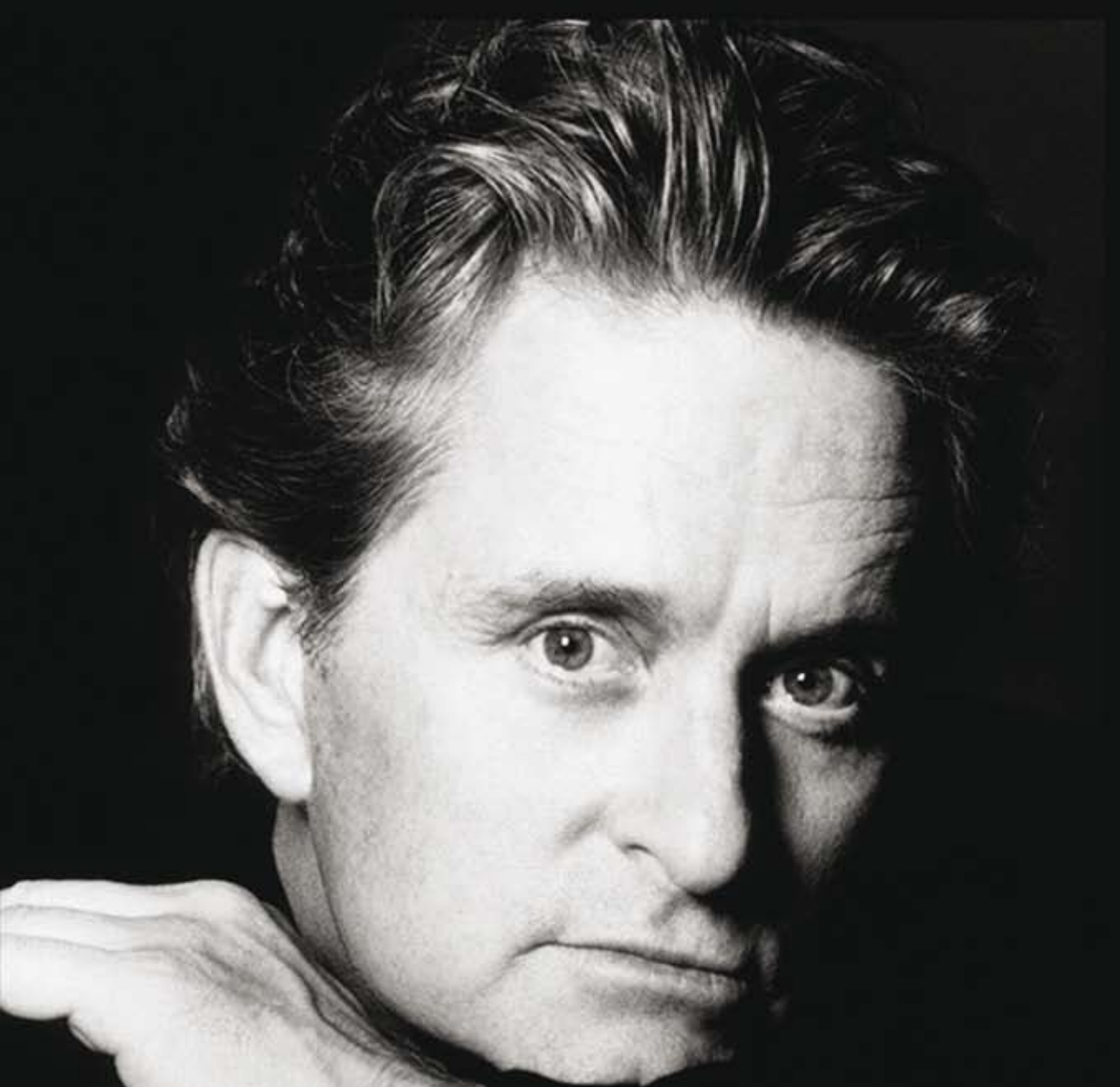

MICHAEL DOUGLAS

MARC ELIOT || VYŠEHRAĐ

MARC ELIOT

MICHAEL DOUGLAS

Z anglického originálu Michael Douglas: A Biography,
vydaného nakladatelstvím Crown Archetype roku 2012,
přeložila Jaroslava Hromadová
Obálku, vazbu a grafickou úpravu navrhl Vladimír Verner
Odpovědná redaktorka Marie Válková

E-knihu vydalo v roce 2013 nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
jako svou 1201. publikaci

Vydání v elektronickém formátu první
(podle 1. vydání v tištěné podobě).

Doporučená cena E-knihy 240 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © 2012 by Rebel Road, Inc.

This translation published by arrangement with Crown Archetype,
an imprint of the Crown Publishing Group, a division of Random House, Inc.
Translation © Jaroslava Hromadová, 2013

ISBN 978-80-7429-425-9

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Věnuji Davidu Millerovi,
svému dědečkovi – ruskému přistěhovalci, který byl ten
nejstatečnější, nejchytřejší a nejsilnější člověk, jakého jsem
znal. Byl to můj první učitel a vzor. Zemřel, když mi bylo
deset, a zůstává pro mě největším hrdinou.
Díky, dědo.

A také Andrewu Sarrisovi, který mě vyvedl z temnoty
na světlo kinematografie. Do smrti ti budu vděčný za tvé
znalosti, za rady a přátelství. Snad odpočíváš v pokoji
ve filmovém nebi.

Otec mi řekl: „Michaeli, včera večer jsem se díval v televizi na jeden starý film a vůbec jsem si na něj nemohl vzpomenout. Nepamatoval jsem si, že jsem ho natáčel. A pak jsem si uvědomil, že to nejsem já, ale ty.“

MICHAEL DOUGLAS

Každé dítě to musí otci natřít.

KIRK DOUGLAS

ÚVOD

Panebože, viděl jsem otce jako gladiátora, přibitého ke kříži, jako umělce, který si uřízl ucho – ukazovali ho, jak dělá tyhle nadlidské věci. Napadalo mě, jak dokážu být taky takový? Jak dokážu být stejný jako tenhle člověk?

MICHAEL DOUGLAS

BÝT SYNEM NEBO DCEROU HOLLYWOODSKÉHO IDOLU MŮŽE znamenat buď největší požehnání, nebo největší prokletí. Potomek slavných rodičů, který žije v takovém stínu a pokouší se vystoupit na světlo jako svébytná osobnost, často zaplatí velkou cenu.

Syn Paula Newmana Scott zdědil po otci hezkou tvář, ale nikoli jeho jedinečný talent. Žil ve stínu slávy Newmana staršího a v osmadvaceti letech zemřel na předávkování drogami. Ani syn Gregoryho Pecka nepřekonal otcovu slávu a nakonec se zastřelil. Sebevraždu spáchal i syn Charlese Boyera. Dcera Marlona Branda se zabila, poté co její bratr, Marlonův syn a další neúspěšný herec, smrtelně postřelil svou přítelkyni (a byl za to odsouzen do vězení).

Existuje spousta méně dramatických příkladů. Ani syn Charlieho Chaplina Sydney Earle, rovněž dobrý a ctižádostivý herec, nedokázal soupeřit s otcovým talentem starým jako film sám. Nepodařilo se mu stát se vyhledávanou filmovou nebo divadelní hvězdou. Stejný osud stihl Sydneyho nevlastní sestru Geraldine. I ona měla podobně velké herecké ambice, ale její umělecké cíle pohřbila obrovská sláva, jíž se její otec těšil na celém světě. Postavení hvězdy a proslulosti slavného otce Henryho nikdy nedosáhl ani Peter Fonda, přestože měl tak velkou zásluhu na vzniku filmu *Bezstarostná jízda* (*Easy Rider*) z roku 1969. Ačkoli během natáčení *Bezstarostné jízdy* byli oba v plné síle, Henry nikdy neprojevil vážný zájem pracovat se synem (kromě roličky ve snímku *Wanda Nevada*; tento nezávislý film zmizel skoro okamžitě po premiéře v červnu 1979 a možná to byl opožděný a neúspěšný pokus Fondy staršího ocenit synův talent a schopnosti). O něco líp se vedlo

Peterově sestře Jane. Kariéru odstartovala jako Jane z Hanoje, pravdivým příběhem ze života, ale nakonec sdílela plátno s Henrym ve filmu Marka Rydella *Na zlatém jezeře* (*On Golden Pond*) z roku 1981, což byla labutí píseň umírajícího Henryho Fondy, za niž získal Oscara. Jane pokračovala v dlouhé a úspěšné kariéře, dvakrát získala Oscara, ale přesto musela neustále bojovat proti démonům svého politického přesvědčení a stále živé legendě svého otce. Uniknout tomu nejhoršímu děsivému prokletí hollywoodských dynastií jí pomohlo to, že je žena, její vzhled a šikovnost při hledání prostředků, které dokonale odpovídaly jejím schopnostem. A neuškodilo jí, že je mnohem větší hvězda než Peter. V roce 1981 cítil Henry, stejně jako Jane, potřebu usmířit se při natáčení.

Rodilý Kanaďan Donald Sutherland – v roce 1970 se proslavil jako Hawkeye Pierce ve snímku Roberta Altmana *MASH*, natočil celkem 160 filmů a dostal spoustu cen (ale žádného Oscara) – je otcem Kiefera Sutherlanda, úspěšného televizního a filmového herce, kterého však omezovaly v rozletu jeho fyziognomie, prudká povaha a boj s alkoholem, stejně jako nedostatek zásadních filmových rolí. Kiefer se proslavil rolí v televizním seriálu *24 hodin* (*24*), jenž se vysílal téměř devět let.

Tom Hanks se prosadil v Hollywoodu jako herec a producent ve filmu i v televizi, zatímco jeho syn Colin si musí dobré jméno ve filmech teprve vydobýt. Syn Seana Conneryho, prvního představitele Jamese Bonda, Jason je jako herec poměrně neznámý. K tomuto dlouhému seznamu přidejme Johna Waynea a jeho syna herce Patricka, Lanu Turnerovou a její dceru Cheryl a Sheenovy – dost šíleného otce Martina, dost bláznivého syna Charlieho a Charlieho bratra Emilia Esteveze, který se proslavil jako člen filmové bezvýznamné skupiny herců osmdesátých let „Brat Pack“. Existují desítky dalších příkladů dětí ze světa filmu, které skvěle zastínili jejich slavnější rodiče. Z jejich jmenování se stává smutná společenská hra, kterou by klidně šlo provozovat celou noc.

Samozřejmě existují významné výjimky. Jeff Bridges a jeho bratr Beau jsou synové oblíbené televizní a filmové hvězdy Lloyda Bridgese. Tento člověk rodinného typu a ve všech ohledech dobrý otec se nejvíc zapsal do povědomí televizních diváků rolí Mikea Nelsona v nízkorozpočtovém nezávislém televizním seriálu *Mořský lov* (*Sea Hunt*; 1958 – 1961) a filmových diváků jako nezralý zástupce šerifa v Zinnemannově hvězdně obsazeném filmu z roku 1952 *V pravé poledne* (*High Noon*) a v komických rolích ve snímku *Připoutejte se, prosím!* (*Airplane!*) z roku 1980 (Jim Abrahams, David Zucker a Jerry Zucker) a v pokračování *Připoutejte se, prosím! 2* z roku 1982 (Ken Finkleman). Oba bratři nakonec dokázali vystoupit z Lloydova

stínu – nepochybně nebyl tak dlouhý jako stíny větších hollywoodských legend – a Jeff se dost pozdě ve své kariéře vymanil ze škatulky hvězdy kultovních filmů, kterou si vysloužil po vynikajícím výkonu ve filmu Joela Coena z roku 1998 *Big Lebowski**. Skvělý výkon mu o několik let později vynesl Oscara v kategorii nejlepší mužská role za postavu Bada Blakea ve filmu Scotta Coopera z roku 2009 *Bláznivé srdce* (*Crazy Heart*) a zajistil mu postavení dobře placené hvězdy.

Z Bena Stillera se stala superstar a překonal úspěch rodičů na televizní obrazovce, kde vystupovali jako sóloví komici Stiller a Meara, a také otcův podvečerní sitcom i kariéru mluvčího. James Brolin byl druhořadý herec, zatímco jeho syn Josh je jedním z nejžádanějších hollywoodských milovníků desetiletí. Ale daleko častěji se v Hollywoodu vyskytují výjimky potvrzující pravidlo.

Nyní se věnujme dynastii Douglasů a začněme Kirkem, synem ruských židovských přistěhovalců, který jak získával světovou proslulost a slávu, házel stín, z něhož se všichni jeho potomci pokoušeli s různým úspěchem vymanit. Asi si to neuvědomoval, ale do cesty lemované filmovými sny o bohatství a slávě jim položil překážky a okliky.

Kirk si vzal svou první ženu, pocházející z vyšších kruhů, Dianu Love Dillovou ještě coby neznámý herec, který se pokoušel prorazit na Broadwayi. Byl neuvěřitelně citlivý a možný nedostatek vrozeného talentu vrchovatě doháněl pevným odhodláním, které zřejmě dokáže správně pochopit jenom dítě chudých přistěhovalců.

V té době neprojevoval velký zájem o rodinný život. Měl s Dianou dva chlapce – Michael se narodil roku 1944 a Joel v roce 1947 – pro oba zůstal vzdálený, většinou fyzicky nedostupný, a pro manželku citově nedostupný, zatímco toužil po přízni a uznání svého otce ruského původu. Po průměrné úspěšné kariéře na divadelních prknech Kirk odjel sám do Hollywoodu a doma nechal manželku a dvouletého Michaela. Po příjezdu do Hollywoodu si notorický sukničkář – jak se k tomu sám přiznal – připadal jako dítě s mlsným jazyčkem, které dostane klíč od nejlepší cukrárny na světě.

Po premiéře svého prvního filmu režiséra Lewise Milestonea z roku 1946 *Podivná láska Marthy Iversové* (*The Strange Love of Martha Ivers*) našel Kirk pravidelnou práci ve větších a lepších filmech. Po několika milostných románcích začali s Dianou hovořit o rozvodu. Diana „tušila, že má pletky s různými představitelkami hlavních rolí, hlavně s jednou“. Kirk nikdy nic

* Spolurežiruje Ethan Coen.

z toho nepopřel. „Ano, mám rád ženy. Měl jsem rád Marilyn Maxwellovou, byla nádherná... Ano, byl jsem špatný chlap. Měl jsem spoustu žen.“

Diana ho opakovaně prosila, aby s tím neustálým zahýbáním přestal, a když Kirk nepřestal nebo nemohl, Diana v roce 1950 podala žádost o rozvod.

Michaela, v době rozchodu rodičů mu bylo šest let, to obrovsky zasáhlo. Bral to tak, že ho otec opustil. Ještě víc se přimkl k matce a byl na ní závislejší než dřív. Kirk ve svých prvních vzpomínkách *Hadrářův syn* (*The Ragman's Son*) popsal scénu těsně před rozvodem, která se odehrála, když navštívil ženu a děti v New Yorku: „Během divoké hádky v kuchyni jsme si s Dianou všimli, že k nám jde Michael, kterému bylo asi tak šest. Okamžitě jsme přestali, ještě než vešel, ale začal plakat... Tehdy jsme si uvědomili, že kdybychom spolu zůstali kvůli dětem, nefungovalo by to.“

Michael si vybavuje: „Myslím, že první vzpomínku mám asi ze tří let, kdy se spolu utkali. Neutkali se fyzicky, ale hádali se. Zvyšovali hlasy.“ Ty hlasy Michael slýchal v duchu po celé roky, dokonce i když se Kirk v důsledku nepřítomnosti doma pro Michaela změnil na neviditelného boha. Michael měl nejčastěji kontakt s otcem, když se díval na jeho obrovský obraz na plátně, kde hrál hrdiny a miloval jiné ženy. Kirk byl a nebyl, byl skutečný a nebyl skutečný, byl objektem zbožňování a objektem touhy. Tyto pocity v Michaelovi narůstaly, až si jako mladý muž, snažící se najít si místo na světě, uvědomil, že chce být přesně jako otec, a zároveň úplně jiný.

Rozvodové řízení skončilo v lednu 1951. Děti dostala do výhradní péče Diana a Kirk se s nimi mohl stýkat podle libosti. V únoru toho roku se přestěhovala do bytu v Central Parku West. Diana si krátce potom vybavila, že „Michael... se po rozvodu hodně vztekal a z tvárného a poslušného chlapce se stalo tvrdohlavé a zpupné dítě. Při každé příležitosti mi odmlouval. Vzala jsem ho k dětskému psychologovi, který ho pozoroval během hry a potom mě jemně poučil. „Není to žádné hluboce narušené dítě. Utrpěl velkou ztrátu a klade vám to za vinu.“ Poradil mi, ať nejsem moc přísná a zahrnu ho spoustou lásky.“

Ta spousta lásky měla předejít obvyklé reakci malých dětí na rozvod rodičů – pocitu viny, že to nějak zavinily. Michael jako dítě zápolil s tím, koho má obvinít z rozchodu rodičů – otce, matku nebo sebe. Někdy dával vinu otci, že opustil rodinu. Jindy obviňoval matku, že něčím otce vypudila. A nakonec obviňoval sebe a později mladšího bratra Joela, že nebyli dost hodné děti. Michaelova vina a zlost se projevovaly citovými výlevy a malými vzpourami. (Joel se s tímto traumatem vyrovnával jinak.

Ztloustl a nadváha mu zůstala po celý život. Jako kdyby se chtěl ochránit před vlastními emocionálními potřebami.)

Michael si citovou zátěž z dětství odnesl do prvního manželství, které v mnoha směrech napodobovalo manželství jeho rodičů. Kirk se oženil s bohatou kultivovanou ženou. Stejně tak Michael. Kirk byl nevěrný. I Michael miloval ženy. Nakonec Michael svou první manželku opustil a vzal si ženu, která značně připomínala otcovu druhou manželku. Michaelův boj o vlastní identitu je jasný. Jako by se snažil stát se lepší verzí svého otce, ale na druhé straně se bál, že je předurčený k tomu jít přesně v otcových neblahých stopách.

Diana pochopila, co psycholog myslel, a tahle včasná konzultace pomohla Michaelovi zlepšit si sociální návyky a omezit opakované traumatické záchvaty, které se objevily pokaždé, když otec přijel do New Yorku oba chlapce navštívit. Ve svých pamětech Kirk vzpomíná, že při jedné návštěvě v bytě ve West Side „vešel a políbil Dianu na tvář. Michael se rozplakal. Za pětatřicet let mi řekl, že ho to vyvedlo z míry. Myslel si, že máma a táta se na sebe zlobí... Mezi námi stála zeď. Chlapci možná měli pocit, že jsem je opustil. Nikdy jsme o tom nemluvili“.

Tato pomyslná zeď měla přetrvat skoro celý život. Michael, zřejmě citlivější z chlapců, v manželstvích neprojevoval zlost a nehádal se. Pasivní Jekyll oproti agresivnímu Hydeovi z jeho filmových rolí. Duch otcova záletnictví (a stín jeho vlastního) se projevil ve filmech *Osudová přitažlivost* (*Fatal Attraction*), *Žákladní instinkt* (*Basic Instinct*) a *Skandální odhalení* (*Disclosure*). Všechny tři postavy, které v těchto filmech hrál, byly sexuálně narušení muži a kromě Dana Gallaghery z *Osudové přitažlivosti* neměli ke svým dětem žádné viditelné pouto ani touhu starat se o ně. Podle filmového kritika a historika Davida Thomsona se narušení muži stali Michaelovými nejlepšimi rolemi. Byl „schopen ztvárnit muže slabé, provinivší se, morálně narušené, dělající ústupky, lačnící po zakázaném vzrušení, kteří však neztratili elementární smysl pro poctivost a etiku, jaké od hrdiny vyžadujeme“.

PŘESTOŽE NENÍ NEOBVYKLÉ, že synové jdou, co se týče profese, v otcových stopách, Michael vždy tvrdil, že do této profese jenom tak nějak zabloudil: „Šel jsem k divadlu, protože jsem neměl žádnou specializaci. ... Bylo to na počátku studia na univerzitě (Kalifornská univerzita v Santa Barbaře) a já neměl tušení, co k čertu chci dělat. O hraní jsem opravdu neměl ani tušení. Tak když jsem do toho naskočil, nehrál jsem v žádných

hrách na střední ani v něčem podobném. Na počátku kariéry... jsem se v podstatě snažil získat sebevědomí. ... Byl jsem uzavřený.“

Možná že Michaela nejvíc uspokojovalo, že dokázal dokončit to, co jeho otec nedokázal – v jedenatřiceti letech, po průměrné filmové a divadelní kariéře se Michaelovi podařilo natočit film podle románu Kena Keseyho s autobiografickými prvky, ovlivněný generací beatníků *Přelet nad kukaččím hnízdem* (*One Flew Over the Cuckoo's Nest*). Kirk původně zaplatil práva na knihu v roce 1962, ještě než vyšla, ve výši 47 000 dolarů a uvedl ji na Broadwayi roku 1963. Hrál v něm hlavní roli Randlea McMurphyho, který předstíral šílenství a uvěznili ho v metaforickém blázinci. Obklopen dalšími pacienty si nakonec uvědomil, že jsou všichni šílené oběti bláznivého světa, jehož představitelé jsou šílení sadisti. Kirk doufal, že představení na Broadwayi bude předzvěstí jeho největšího filmového úspěchu, který mu získá Oscara. Tato pocta mu navzdory obrovsky úspěšné filmové kariéře stále unikala.

Kukaččí hnízdo mělo premiéru 13. listopadu, devět dní před atentátem na Johna F. Kennedyho. V následném zmatku těch pochmurných dní byla deprimující hra o nespravedlnosti, manipulaci, zneužívání moci a o vraždě to poslední, co lidi chtěli vidět. Kirk neochotně hru 25. ledna 1964 stáhl a sebejistě věřil, že příští krok, kterým ji převede na plátno, je jistá věc.

Ale nestalo se tak. V polovině šedesátých let Kirkova filmová kariéra vyvrcholila a začalo to s ní jít s kopce. Po deseti následujících frustrujících letech udělal poslední zoufalý pokus. Přenechal práva Michaelovi a dal mu požehnání, ať se do toho pustí. Michael se do toho pustil a společně s obchodním partnerem Saulem Zaentzem získal Oscara v kategorii nejlepší film za rok 1975. McMurphyho si přes Michaelovy prvotní námitky zahrál jeho přítel Jack Nicholson, a ne jeho otec Kirk Douglas. Také Nicholson si odnesl Oscara, kterého Kirk nikdy nezískal.*

* *Přelet nad kukaččím hnízdem* získal tzv. Velkou čtyřku: nejlepší film, nejlepší herec Jack Nicholson, nejlepší režisér Miloš Forman a nejlepší herečka Louise Fletcherová. Bylo to poprvé od filmu Franka Capry *Stalo se jedné noci* (*It Happened One Night*) z roku 1934 (Oscara též získali Lawrence Hauben a Bo Goldman za nejlepší adaptaci scénáře), kdy jediný film získal všechny čtyři hlavní ceny.

PRVNÍ ČÁST

RODIČE

Šestiletý Joel (vlevo) a devítiletý Michael vítají Kirka Douglase
na newyorském letišti po návratu z Evropy, aby společně strávili Vánoce.
Kirk byl už s první ženou a matkou chlapců Diandrou Dillovou rozvedený.
ČTK/AP

KAPITOLA 1

Pro mě jako pro herce bylo děsivé dívat se na otce. Byl tak silná a dynamická osobnost, že člověk zapomněl na hraní a dokonce ani nevěděl, jak být mužem.

MICHAEL DOUGLAS

MICHAEL K. DOUGLAS ZDĚDIL VÍC NEŽ OTCOVY SLAVNÉ špinavě blond vlasy a známou tvář. Podědil jeho svobodu. Kirk, syn ruských židovských přistěhovalců, se narodil v Amsterdamu ve státě New York. Krejčí Herschel Danielovitch uprchl v roce 1908 z Moskvy do Běloruska jako spousta Židů před hrozbou nekončících pogromů ze strany kozáků a před brannou povinností, která je nutila bojovat za cara v rusko-japonské válce. Po dvou letech společně s přítelkyní pekařkou Brynou Sanglelovou opustil roku 1910 Bělorusko a vypravil se za příslibem zajištění bezpečnosti a znovuzrození v Americe. Prošli přistěhovaleckou stanicí Na Ellis Islandu, bránou do Nového světa, a usadili se na severu státu New York, kde se téhož roku vzali a založili rodinu.

V roce 1924 měli sedm dětí, šest dívek a jednoho chlapce: Pesha (narozen 1910), Kaleh (1912), Tamara (1914), Issur (1916), dvojčata Hashka a Siffra (1918) a Rachel (1924). Issur si později změnil jméno Issur Danielovitch na víc americké (a méně židovské) Kirk Douglas.

Herschel nebyl nijak srdečný člověk. Rád jedl sám v restauracích nebo sám pozdě večer u kuchyňského stolu, když už všichni ostatní byli v posteli. Buď na ulicích Amsterdamu nabízel to, co ušil, nebo trávil hodiny ve městě popíjením v místním saloonu.

Občas s sebou za obchodem brával Issura. Chtěl mu ukázat, kolik těžké práce musí vynaložit, aby vydělal na jídlo pro rodinu. Issur se rychle učil, ale nebyl moc ctižádostivý. Ve snaze pomoci uživit rodinu raději vnikal do domů sousedů a kradl jim z kuchyní jídlo.

Občas Herschel prodával ovoce a zeleninu z vozu, aby doplnil to, co vydělal šitím. Issur kradl i jemu a potom přinášel domů rodině jídlo. Někdy si schoval brambor nebo dva a opékal si je na chodníku, až jednou „nešťastnou náhodou“ zapálil dům. Jak Kirk vzpomíná v pamětech, „vždycky jsem měl podezření, že to bylo... podvědomé žhářství. Opravdu jsem chtěl zničit celý dům. Bylo to příšerné místo, které ve mně vyvolávalo vztek. ... Matka říkala: ‚Nebud jako otec...‘ To mě rozčilovalo. Jaký bych měl být? Jako matka? Jako sestry?“

Herschel byl velký pijan, a protože jediná mužská osoba v domě byl Issur, otec si na něm vybíjel zlost formou pravidelného výprasku. Jestli rozčilil Issura do té míry, že chtěl zapálit dům, také se mu podařilo zatvrdit ho. A právě tato mocná kombinace vzteku a houževnatosti, spolu s hezkou ruskou světlou pletí, jednoho dne pomůže tomuto chlapci stát se světově známou filmovou hvězdou.

NAVZDORY SNŮM O NOVÉM SVĚTĚ to uprchlík Herschel coby Žid neměl v Americe nijak snadné. Všude mimo ochranné prostředí newyorského Lower East Side byl pro něj nebezpečný rajon. Issur si mezi křesťany v Amsterdamu nutně připadal osamělý a kvůli tomu se ještě víc uzavřel do sebe. V duchu se pohyboval tam, kam fyzicky nemohl.

Po maturitě na střední škole se Issur pokusil našetřit nějaké peníze na plánovaný útek. Našel si práci v místním obchodním domě M. Lurie, kde rychle přišel na to, jak krást peníze záměnou paragonů.

Zatímco se z něj stával stále chytřejší tajný zloděj, náhodou objevil další způsob, jak zažít pocit marnosti. Ucházel se v malé divadelní společnosti o roli Tonyho Cavendishe v oblíbené a úspěšné broadwayské hře *Královská rodina* (*The Royal Family*), která parodovala rodinu Barrymorů. Byl zvědavý, co všichni ti lidé v malé budově dokážou, tak tam jednoho dne vešel a dostal scénář. Kousek z něj přečetl, nabídli mu roli a on souhlasil. Byla to zábavná zkušenost, ale moc mu to nevyneslo. Potom se vrátil do práce a dál kradl. Po dalším roce ho sestry přesvědčily, aby sebral životní úspory, čítající kolem dvou set dolarů, odjel na sever do města Canton a pokusil se zapsat se na St. Lawrence University, protože vysokoškolské vzdělání je nejlepší způsob, jak si zajistit lepší život.

Tu noc, než odjel, se rozloučil s otcem, který mu dal chleba potřžený česnekem s plátky slanečka, popřál mu štěstí a šel si lehnout.

NA UNIVERZITĚ ISSUR zažíval hluboký stesk po domově, samotě a hlad. Nikdy neměl dost jídla, aby se nasytil. Důsledkem toho pořád ujídal kamarádům na pokoji a dojídal po nich z táců v kavárnách, až mu jedna rozzlobená matrona hlasitě vynadala a ponížila ho před ostatními chlapci.

Issur se tam poflakoval a snažil se najít nové možnosti, jak získat víc jídla, a možná dokonce i jak se něco naučit – až mu do života vstoupily dívky. Zvlášť jedna ho upoutala – Isabella, krásná protestantka studující na univerzitě. Byl hodně stydlivý a neodvážil se ji oslovit, a tak jí místo toho poslal báseň a brzy spolu začali chodit. Issur však věděl, že neexistuje možnost, aby jejich vztah byl trvalejší. Nešlo jenom o náboženství. Isabella o něj prostě neměla zájem.

Neměl mnoho mimoškolních aktivit, které ho bavily – kromě divadla a dívek a ani toho nebylo nijak moc. Rozhodl se pro zápasnické družstvo, kde lehce přepral všechny chlapce větší než on. Zápasení se stalo účinným ventilem jeho frustrací a zlosti a brzy z něj byl nejlepší zápasník ve škole. Hrdost pro něj bylo něco nového a bral ji jako čestné uznání.

BĚHEM PRVNÍCH ŠKOLNÍCH PRÁZDNIN Issur zápasil za honorář v zábavních parcích, ale druhý rok se mu podařilo sehnat práci u letní společnosti divadla Tamarack v Lake Pleasant v Adirondack Mountains. Neangažovali ho jako herce, protože neměl žádné zkušenosti s hraním jako ostatní účinkující. Většina z nich přišla do Tamaracku společně z Goodmanovy herecké školy v Chicagu. Najali ho jako kulisáka a slíbili, že když to bude potřeba, možná dostane jednu dvě repliky.

Toho léta se Issurovi žádná další herecká příležitost nenaskytla, ale podařilo se mu jednu z chicagských hereček přebrat jejímu příteli, odvést ji a mít s ní sex. Jediný kamarád, kterého tam měl, patřil ke stálým účinkujícím. Původní jméno Malden George Sekulovich si změnil na snadněji vyslovitelného Karla Mladena. Issur si z něj vzal příklad a hrdě si začal říkat Kirk Douglas.*

V novém školním roce se vrátil na St. Lawrence a znovu se z něj stala hvězda zápasnického týmu. Byl tak dobrý, že ho povzbuzovali, ať se pokusí dostat se do olympijského týmu. Kirk to odmítl. Už věděl, co chce v životě dělat, a se sportem to nemělo nic společného. Nedokázal zahnat myšlenku na tu dívku ani vzrušení, jaké zažíval, když ji získal a musel předstírat, že se sotva znají, když byl poblíž její přítel. Stane se hercem!

* Není jasné, kdy si Issur změnil jméno na Kirka Douglase oficiálně.

V ROCE 1939 UKONČIL KIRK UNIVERZITU St. Lawrence a odjel do New Yorku, kde ho odmítli přijmout na Akademii dramatického umění (tehdy sídlila v Carnegie Hall), ale ne proto, že nebyl dost dobrý herec, ale proto, že si nemohl dovolit zaplatit roční školné a na stipendium neměl nárok. Místo toho si našel práci v centru města ve Village v Greenwich House, kde uváděl hry a parodie s dětmi přistěhovalců.

Toho podzimu, poté co strávil další zábavné léto v Tamaracku, se Kirk vrátil do New Yorku a tentokrát ho na Akademii dramatického umění přijali, a dokonce mu prominuli školné. Zanedlouho si ho všimla studentka Margaret Mary „Peggy“ Digginsová. Tato kráska s havraními vlasy a velkýma očima také náhodou pracovala jako modelka a byla, jak Kirk vzpomíná ve svých pamětech, aktuální Miss New Yorku.*

Zamilovali se do sebe a Kirk ji požádal o ruku. Souhlasila a spěšně nasedli na vlak do Newarku v New Jersey, protože jeden kamarád herec Kirkovi řekl, že tam se nejrychleji uzavírají sňatky.

Nebyla to pravda. Kirk a Peggy nemohli předložit potřebné dokumenty, a tak se žádná svatba toho dne nekonala. Přijeli zklamaně do New Yorku, ale byli rozhodnutí, že se co nejdříve do Newarku vrátí a vezmou se.

Jenomže než se to stalo, Peggy z Hollywoodu nabídli, aby se přidala ke skupině dívek, které si říkaly Navy Blue Sextet a bylo to šest nejkrásnějších děvčat na světě. A tak odjela.

Peggy Kirkovi nikdy nenapsala ani nezavolala.

Byl z toho zničený a snažil se na ni zapomenout. Aby se zaměstnal, přijal práci ve společnosti Schrafft's na Broadwayi a Osmdesáté šesté ulici, v jednom z domů zmrzliny a sendvičů řetězce s pobočkami po celém městě, kde našla práci spousta nezaměstnaných herců. S platem a spropitným si vydělával dost, aby si mohl pronajmout malý pokoj ve West Side za tři dolary týdně. A veškeré jídlo, které zůstalo na talířích, když odcházeli, mu připadalo jako snadná kořist.

Ve společnosti Schrafft's pracoval dál dokonce i poté, co na jaře 1941 opustil Akademii. Byl jeden z pouhých osmdesáti studentů, kteří postoupili do druhého ročníku tohoto programu. Ostatní si buď nemohli dovolit pokračovat, nebo byli povoláni do armády či jednoduše nebyli považováni za dostatečně dobré, aby studium ukončili.

Chodit do školy byla jedna věc, ale uživit se jako herec byla věc druhá. I když pracoval v Schrafft's, pořád mu hrozilo vystěhování. Po útoku

* Žádný další zdroj nepotvrdil, že Peggy Digginsová byla někdy Miss New Yorku.

na Pearl Harbor 7. prosince 1941 se pětadvacetiletý Kirk rozhodl přihlásit se k letectvu. Odmítli ho však s tím, že je příliš starý.

Tak znovu začal po nocích pracovat v Schrafft's a ve dne obcházel divadla. Neměl úspěch, až jednoho dne přišel do produkční kanceláře Katharine Cornellové a Guthrieho McClintika. Byly to jedny ze stovek dveří, na něž zaklepal, jenže tentokrát ho lidi uvnitř nepožádali jenom o fotografii a o životopis a neposlali ho pryč. Dokonce se setkal s McClintikovým asistentem, kterému se Kirk zalíbil, a zařídil mu konkurz na novou broadwayskou hru *Ľaro je tady* (*Spring Again*), kterou produkovali. Kirka překvapilo a potěšilo, že dostal čtyřřádkovou roli zpívajícího poslíčka, který nese telegram. Honorář nebyl moc velký a musel odejít ze Schrafft's, aby mohl hrát ve všech představeních. Aby si vydělal na živobytí, vzal práci jako inspicient a nastudoval další čtyři role.

Jak Kirk vypráví ve svých pamětech, jednou večer ho McClintic pozval na večeři a flirtoval s ním. V Kirkovi to vyvolalo pochybnosti – o McClintikovi, o hraní, o tomto divadle a možná i o jeho mužství. Krátce nato vstoupil do námořnictva.

Časy se změnily. Psal se rok 1942 a zuřila válka. Ted' armáda brala každého, kdo se dokázal nadechnout. Kirka poslali do South Bendu v Indianě, kde prodělal čtyřměsíční výcvik námořního důstojníka v Notredamské poddůstojnické škole. Jednoho dne uviděl překvapený Kirk na obálce časopisu *Life* svou spolužačku z Akademie. Diana Love Dillová mu připadala neskutečně krásná.

Její otec byl potomek jednoho ze dvou bratrů, kteří se narodili v Severním Irsku a na počátku sedmnáctého století vypluli do Virginie. Ale když se zastavili na Bermudách, rozhodli se tam usadit a nakonec nadělali velké jmění v oblasti lodní dopravy. I Dianina matka, Ruth Rapalje Neilsonová, měla kořeny v Severním Irsku. Provdala se za bývalého velitele dělostřelectva bermudské milice a budoucího vrchního návladního Thomase Melvillea Dilla, který byl o tři roky starší než ona.

Diana jako jejich sedmé a poslední dítě se narodila na Bermudách roku 1923 třiačtyřicetileté matce a šestačtyřicetiletému otci. V šesti letech poslali Dianu do Londýna do Doreckovy školy na Kensington Garden Square, aby získala náležité vzdělání příslušníků vyšších tříd. Diana žila v Londýně do roku 1930 a potom přesídlila se sestrou Frances neboli Fan a se zbytkem rodiny na ostrov Wight. Tam dívky chodily do dívčí školy Upper Chine.

Diana a Fan pobývaly na ostrově Wight do roku 1933, kdy se vrátily na Bermudy. Jak se blížila válka a panovala obava, že by se britský ostrov mohl stát terčem útoku, Diana se s rodinou přestěhovala do relativního

bezpečí americké pevniny a New Yorku. Když byla Diana dost stará, zkusila dostat se na Akademii dramatického umění a byla přijata. Tam se poprvé setkala s Kirkem.

Stali se z nich přátelé. Diana mu s oblibou říkala „Doug“, což nebylo odvozeno ze slova Douglas, ale z anglického výrazu pro psa „dog“, jak to znělo díky jejímu přízvuku. Začala s tím, když si uvědomila, že neustále loví ženy. Ve svých pamětech na něj vzpomíná ne jako na výborného herce, ale jako na velkého miláčka žen, který „měl stále po boku nějakou hezkou dívku“.

Moc ji to netrápilo. Připadal jí svým způsobem okouzlující. Vyrůstala s agresivními vojáky. Jejich vztah se změnil na milostný a na začátku druhého ročníku Diana požádala rodiče, aby mohla zůstat v New Yorku nastálo. Válka pokračovala, a tak souhlasili, pokud bydlela jenom se ženami.

Potom dostala nabídku od agenta, aby si zahrála ve filmu. Kirk nemohl uvěřit, že se to děje – dějá vu pořád dokola – a prosil ji, aby nepodléhala „pozlátku Hollywoodu“. Hodně se kvůli tomu hádali, ale Diana byla neoblomná. Opustila Kirka a odjela z New Yorku na západní pobřeží, protože doufala, že se uchytlí u filmu.

Teď když Kirk uviděl její fotografii na obálce časopisu *Life*, rozhodl se jí napsat na adresu redakce. Mile ho překvapilo, když mu přišel srdečný dopis. Psala mu v něm, že ji v Hollywoodu nepřijali s otevřenou náručí, jak doufala. Vrátila se proto do New Yorku, kde v noci pracovala jako sestra v nemocnici – nejdřív v Bellevue, než ji přeložili do porodnice sv. Anny, a občas pracovala jako modelka pro agenturu Johna Roberta.

Kirk stále žil v South Bendu, a tak za ní, kdykoli mohl, jezdil do New Yorku. Když se dověděl, že brzy odpluje do zámoří, požádal Dianu, aby přiletěla do South Bendu a provdala se za něj. Jeho nabídku přijala.

Druhého října 1943 je v Indianě oddal námořní kaplan a potom znovu na Kirkovo naléhání rabín, ale jedině pod podmínkou, že budou své děti vychovávat jako Židy. Souhlasili, ale Kirk Dianu ujistil, že ji nebude nutit tento slib dodržet.

Příští měsíc a půl strávili společně v South Bendu a pak Kirk odplul do jižního Pacifiku. Diana se bála, že už svého manžela nikdy neuvidí, a tak se odstěhovala do New Jersey k nejstarší sestře Ruth. Považovala za nevhodné, aby pracovala jako modelka, zatímco její muž bojuje ve válce, a proto přijala práci na plný úvazek na Manhattanu ve farmaceutické firmě E. R. Squibba.

Zanedlouho zjistila, že je těhotná.

NA LODI KIRKA ZASÁHLA VÝBUŠNINA PRO CIVILNÍ POUŽITÍ

a málem zemřel. Poslali ho do San Diega na léčení. Diana okamžitě dala výpověď a odletěla na západní pobřeží, aby mu byla během zřejmě dlouhé rekonvalescence po boku. V červnu 1944 byl ze zdravotních důvodů propuštěn z armády. Rozhodli se pro návrat na východ. Na nějaký čas se chtěli usídlit u Ruth v New Jersey a počkat tam do porodu.

Když se Kirk dostatečně uzdravil, začal obcházet konkurzy a brzy našel práci na Broadwayi. Částečně za to vděčil svému talentu a částečně situaci, kdy za válečného stavu chyběli milovníci. Zatímco hrál, Diana hledala místo, kde by žili, a našla byt na Západní jedenácté ulici v Greenwich Village s balkonem u ložnice. Avšak 24. září 1944, než se mohli nastěhovat, Dianě začaly porodní bolesti. Byl to těžký porod, ale v půl jedenácté dopoledne 25. září se jim narodil chlapeček. Po propuštění z porodnice se Douglasovi přestěhovali do svého bytu v New Yorku.

Kirk a Diana se nemohli shodnout na jméno pro dítě. Diana chtěla chlapečka pojmenovat Kirk junior. Kirk to vehementně odmítal, protože podle židovské víry se děti nepojmenovávají po živých, ale po mrtvých. Kirk nakonec souhlasil s Michaelem K. (jako Kirk) Douglasem.

A tak přišel syn tohoto hezkého bojovného otce a jeho krásné bermudské ženy z vyšší společnosti kopající a křičící na válkou drásaný svět.